

אף-על-פי שאין אנו יודעין ומשיגין כלל מה הוא ארץ-ישראל, די לנו במה שהודיעה לנו התורה הקדושה שבכתב ושבעל-פה, ורמזה לנו בכמה מקומות עצמו מספר גדול מעלת קדושת ארץ-ישראל, ושכל קדושת איש הישראלי תלוי בזה, ומי שזוכה לקבוע דירתו שם בודאי אשרי לו, אך אפילו מי שזוכה רק לילך ארבע אמות בארץ-ישראל, גם זה טוב ויפה מאד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל.

חיי מוהר"ן

(חיי מוהר"ן - מעלת תורתו וספרייו הקדושים, ש"ע"ז)
שמעתי בשם מורנו הרב יחיאל ז"ל, אחיו של רבינו הקדוש זכרונו לברכה, שסיפר בשם רבינו הקדוש, שפעם אחת שאל אותו על ענין שהוא זכרונו לברכה הזהיר את אחיו מורנו הרב יחיאל זכרונו לברכה שיהיה רגיל לדבר עם בני אדם, כדי לקרסם על-ידי-זה להשם יתברך, ושאל אותו שכמה פעמים מוכרחים לדבר עם בני אדם דברים בטלים ושחת חולין.

השיב לו רבינו זכרונו לברכה מאחר שעל-כל-פנים נכנסין בתוך הדבורים שמספרין עמהם איזה דברים מדברי תורה, על-ידי-זה נתתקנין כל הדבורים וכעין מה שאמרו רבותינו זכרונו לברכה (שבת ל:):
בקשו לגנוז ספר קהלת, ומפני מה לא גנזוהו, מפני שתחילתו דברי תורה וסופו דברי תורה.

וכבר מבואר במקום אחר, שמי שבקי בספריו היטב יכולין למצוא כל שיחות העולם בתוך תורתו וכו'. ואי אפשר שלא יהיה שיחה בעולם שלא יהיה לה שייכות לתורתו הקדושה.

צדיק

(מספר אוצר הידאה - צדיק - קס"ז-קס"ח)
עיקר תיקון הלימוד - היינו לזכות ללמוד תורה לשמה ולברר ההלכה לאמתה - הוא רק על ידי שמקשרין ונכללין באמת בהצדיק האמת.

על-ידי היחוד הגדול שנעשה למעלה על ידי הצדיק האמת שמברר ומעלה ההלכות בשלמות, על ידי זה נתקן פגם הברית ונתקבצין כל הנדחים.

אלו חזון

... אין צדקה נחשבת
... כמו צדקת הדפוס ...

תפילה

(לקוטי תפילות א', תפילה ד')

וזכני להיות מן הנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים. **ולמקללי נפשי תדום.** ועל כל מיני בזיונות וחרופים וגדופים שאשמע מאיזה אדם שיבזה אותי, אדום ואשתוק לו. כמו שכתוב: **דום לה' והתחולל לו.** ואהי כאיש אשר לא שומע ואין בפיו תוכחות; כחרש לא אשמע וכאילם לא יפתח פיו.

כי באמת, ידעתי ה' כי כל מיני בזיונות שבעולם אינם מספיקים לי לפי גדול חטאי המרובים, כי אני נבזה יותר ויותר מכל מיני בזיונות שבעולם מה שהפה יכול לדבר, כי בעוונותי הרבים פגמתי בכבודך הגדול והקדוש, ולא כבדתי את שמך הגדול, וביתי את נפשי מאד על ידי עוונותי, ונתתי תוקף להדם שבחלל השמאלי שבלב. על כן בודאי חובה עלי לסבול בזיונות גדולות ושפיכות דמים. לכן עזרני ה' אלקי שלא אשיב דבר למחרפי ולמבזי נפשי, למען יהיה לי לכפרה על כל עוונותי.

ארץ ישראל

(מספר אוצר הידאה - ארץ ישראל - ע"ג)

לארץ-ישראל אי אפשר לבוא, כי-אם על-ידי יסורין. וכמה וכמה צדיקים גדולים ונוראים מאד, שלא באו לארץ-ישראל עד שעברו עליהם יסורים רבים וסכנות עצומות, ושברו על זה מניעות רבות וגדולות מאד. ומכל-שכן אנשים פשוטים וכשרים, בודאי מחוייבים למסור נפשם ביותר ויותר אלף פעמים לבוא לארץ-ישראל.

כי הלוא הצדיקים הנ"ל, שגם קודם שבאו לארץ-ישראל היתה קדושתם ופרישתם ומעלתם וצדקתם גבוהה ונשגבה ונעלה מאד מאד, ולא נסעו לארץ-ישראל כי-אם בשביל להשיג השגות נשגבות יותר ויותר וכו', וכמבואר במקום אחר, ואף-על-פי-כן מסרו נפשם כל-כך בשביל זה; מכל-שכן איך אנחנו יתמי דיתמי צריכין להתגולל ברפש וטיט ולרחש על הארץ גם בין נחשים ועקרבים עד שזוכה לנשק עפר ארץ-ישראל ולשאב מאוירה הקדוש והנורא.

תפלתו, כפי המבואר בתורה הנ"ל. גם התורה של איה מקום כבודו, על פסוק **ואיה השה לעולה** (בראשית כ"ב-ז) בסימן י"ב, והתורה על מאמר מאי טעמא גמלא זוטור גנובתה ותורא ארוכא גנובתה (שבת עו:): המתחיל: אלו המתפארין בגדולות בסימן ט"ו, והתורה המתחיל: הקשו מפני מה כשאחד מבקש פרנסה וכו' בסימן ט"ז...

כל זה שמענו על הדרך, בשעת הטיוול ועוד שארי תורות וכל המאמרים הנ"ל ומה שנאמר על בדיחא דעתה (שם) וכל מה ששמענו אז על הדרך, הכל מקושר ומרומז במאמרי רבותינו זכרונו לברכה, באגדה הפליאה ששאל רבי יהודה לרבי זירא בעת שהיה בדיחא דעתה ארבעים ותשעה תרנגולא מדלי עינא וכו' ושם מרומז כל זה.

מכתב

(מספר אגבי הנחל ב' - מכתב רמ"ו)

איש בריתי לבי ובשרי, השואב רוח חכמה היוצא ממוח הפלא הגדול והנורא של הצדיק החכם האמת, בחיר מבחירי צדיקיא, אשר מסוף העולם ועד סופו לא קם כמוהו, המבער ומבטל השקר ורוח שטות וטעות של המינות ואמונות כוזבות, המתגברים להחריב את העולם חס ושלום.

יסיר ה' ממך כל מיני חולי ויגון ואנחה, ויהפוך היגון ואנחה לשמחה, ויתן לך החיים ארוכים חיים טובים שברכו הבעטלריס את הזוג הקדוש, ובימך תיוושע יהודא וירושלים הנאום הנפלא שסיימו בסיום הפסוק: **ילכו איש בשם אלהיו ואנחנו נלך בשם ה' אלקינו לעולם ועד,** אשר יצא בחכמה עמוקה מפיך ולבך החם, בחמימות והתלהבות גדול, זכה להערכה והוקרה בשעת הפגישה עם הצליין הידוע, עשה רושם ורעש גדול בכל העולמות וכולם מעריכים ומעריצים אותך עד בלי די.

עצות

(לקוטי עצות - מחלוקת ומריבה, ב'ג')

צריך להשתדל תמיד אחר כל זכות ודבר טוב שאפשר למצוא בישראל, ולדון את כל אדם לכף-זכות, אפילו החולקים עליו והמבזין אותו. ואזי יהיה נצול תמיד ממחלוקת, ועל-ידי-זה עושה כתר יקר להשם יתברך בכמה מיני אבנים טובות.

כשיש עליו מחלוקת ומריבה, והוא שותק ואינו משגיח על המחלוקת והבזיונות שמבזין אותו, ושומע חרפתו ואינו משיב זה עקר תשובתו ותקונו על כל העונות, והוא חכם באמת, וזוכה לכבוד אלקי ולחלק טוב לעולם הבא, ויזכה להכלל בבחינת אדם היושב על הכסא, שמשם יוצא המשפט על כל באי עולם.